

Obsah

ÚVOD	9
RODINA	11
Základní funkce rodiny	12
Nukleární rodina	17
Matka	17
Otec	20
Rodiče	22
Dítě	25
Širší rodina	26
NEFUNGUJÍCÍ RODINA	29
Spory, hádky	29
Spory o výchovu	33
Mlčení	34
Přehazování odpovědnosti na dítě	35
Nestará se, vykašle se na vše... ..	37
Týrání	38
Tělesné týrání	39
Psychické týrání	41
Nevěra	45
REAKCE DÍTĚTE NA SPORY MEZI RODIČI, NA RIZIKO ROZCHODU ..	46
Lež	46
Drobné krádeže	48
Noční děsy	49
Lhostejnost	50
Útěk z domova	51
Dítě se cítí vinno	52

Zamlklost	53
Speciální projevy dítěte, které jsou spojeny také se somatickými prvky	53
Koktání	54
Pomočování	55
Zhoršení školního prospěchu	56
Zhoršení vztahů mezi kamarády, spolužáky ve škole...	57
Dítě nezná hranice, zvýšená rozmazlenost...	59
Zvýšené neposlouchání, používání sprostých slov, nadávek...	60
Útěk k partě, k lásce...	61
Zvýšená ukázněnost dítěte, vzornost...	63
Nechutenství	64
Popření	65
Koalice dítěte s rodičem proti druhému rodiči	66
Zvýšená agresivita – vůči sobě samému nebo vůči druhému	67
Řešení problémů přes dítě	69
Separční úzkost	70
Kdy se dané reakce mohou u dítěte objevovat – příčiny	71
Shrnutí	72
SDĚLENÍ FAKTU DÍTĚTI, ŽE SE RODIČE ROZCHÁZEJÍ	74
Pravidla	75
FANTAZIE DÍTĚTE O ROZVODU (ROZCHODU) RODIČŮ	78
PROŽÍVÁNÍ ROZCHODU RODIČŮ JEDINÁČKEM VERSUS SOUROZENCI	80
Prožívání jedináčka	80
Prožívání sourozenců	81
ROZVOD (ROZCHOD) RODIČŮ A REAKCE PRARODIČŮ	82
Prarodiče versus vnouče	83
PROŽÍVÁNÍ ROZCHODU RODIČŮ V JEDNOTLIVÝCH VÝVOJOVÝCH ETAPÁCH DÍTĚTE	85
Novorozenec a kojeneček (do 1 roku)	85
Batole (1–3 roky)	87

Předškolák (3–6 let)	89
Mladší školní věk (do 11 let)	92
Období dospívání (11–20 let)	94
Pel mel otázek rodičů i dětí ohledně rozvodu nebo rozchodu, se kterými se setkávám v poradně dětského psychologa	96
OBECNÁ PRAVIDLA PRO DÍTĚ A RODIČE PO JEJICH ROZCHODU . . .	128
STYK DÍTĚTE S RODIČI PO ROZCHODU NEBO ROZVODU RODIČŮ . . .	131
Trocha statistiky	131
Dítě žije s matkou, k otci dochází	132
Dítě žije s otcem, k matce dochází	134
Dítě je v péči jednoho z rodičů, rodiče bydlí dohromady v jednom bytě nebo v jednom domě	135
Dítě je v péči jiného rodinného příslušníka – ve většině případů je to prarodič, teta, strýc...	137
Střídavá péče	138
Pel mel otázek spojených s péčí o dítě po rozchodu nebo rozvodu rodičů	143
JAK SE VYROVNAT S NOVOU SITUACÍ PO ROZCHODU RODIČŮ – JAK DÍTĚTI POMOCT	147
Co tedy dítěti pomáhá?	148
Prarodiče jsou úžasní, někdy však pozor...	151
RODIČ A JEHO NOVÝ PŘÍTEL/PŘÍTELKYNĚ, MOŽNOST NAVÁZÁNÍ NOVÉHO VZTAHU	154
Pel mel otázek ohledně nového partnerství rodiče a jeho vlivu na dítě	156
DOPORUČENÁ PRAVIDLA PRO PÉČI O DÍTĚ PO ROZCHODU PRO RODIČE	164
DOPORUČENÁ PRAVIDLA PRO PÉČI O DÍTĚ PO ROZCHODU PRO NOVÉ PARTNERY	165
MOŽNÉ VARIANTY ŽITÍ DĚTÍ PO ROZCHODU RODIČŮ A SOUŽITÍ S NOVÝMI PARTNERY	166

Rodič žije s dětmi nebo dítětem, nový partner s nimi nebydlí, vídají se společně, on sám děti nemá	166
Nový partner žije s partnerkou, nemá děti, partnerka vychovává jedno i více dětí	167
Nový partner žije s partnerkou, oba mají děti z předešlých vztahů – děti partnerky s nimi žijí, partnerovi děti k nim docházejí	168
Nový partner žije s partnerkou, oba mají děti, které žijí spolu s nimi ve společné domácnosti	170
Partneři bydlí spolu, partnerka má jedno dítě z předešlého vztahu, které s nimi bydlí, mají i společné dítě a k partnerovi docházejí jeho děti na víkend	171

MOŽNÉ ZÁDRHELE ZE STRANY NOVÝCH PARTNERŮ VE VZTAHU

K DĚTEM, NA CO SI DÁVAT POZOR 173

Přenášení emocí na dítě	173
Partner nebo partnerka „nesnáší“ děti protějšku (oba partneři mají děti)	174
Nadržování jednomu dítěti	176
Velká chuť partnera nebo partnerky pomoci tomu druhému s výchovou – zasahování do rodičovských kompetencí daného partnera	176

MOŽNÉ KONTAKTY K VYUŽITÍ 178

LITERATURA 179